

Rekommenderad förskrivare

Leg arbetsterapeut eller leg sjukgymnast i samverkan med patientens/brukarens läkare och hjälpmedelskonsulent.

Kriterier

Person med bestående funktionsnedsättning vilket ger aktivitetsbegränsning när det gäller att förflytta sig i hemmet och/eller i dess närmiljö.

Kan förskrivas till person som inte själv kan köra eldriven rullstol och där förflyttning utomhus inte kan tillgodoses med manuell rullstol.

Behovet ska vara regelbundet d v s patienten/brukaren ska ha ett i stort sett dagligt behov (dock minst 3 ggr/ vecka) under större delen av året.

Anhöriga, närstående eller personal som kontinuerligt bistår, i dagliga livets aktiviteter, ska ha stora svårigheter eller inte alls kunna köra manuell rullstol i bostadens närmiljö p g a

- medicinska skäl
- sluttande, ojämnt underlag
- tung brukarvikt
- rullstolens inställning efter individen påverkar stolens köregenskaper negativt ur ergonomisk synpunkt.

En förutsättning för förskrivning är att den som kör den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen ska kunna göra detta utan fara för den som sitter i, sig själv eller andra.

Eldriven rullstol får inte föras av den som på grund av sjukdom, uttröttnings, påverkan av alkohol, andra stimulerande eller bedövande ämnen eller av andra skäl inte kan föra fordonet på ett betryggande sätt.

Mål med hjälpmedlet

Den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen ska

- tillgodose grundläggande personliga behov
- på ett påtagligt sätt öka patientens/brukarens möjlighet till delaktighet i det dagliga livets aktiviteter som sker i närmiljön.

Typ av eldriven vårdarmanövrerad rullstol som kan förskrivas

Eldriven rullstol med motoriserad styrning som är kompletterad med vårdarstyrning.

Risk för personskada

Det finns risk för tillbud vid användning eldriven vårdarmanövrerad rullstol som kan orsaka personskada. Var observant på följande:

- Om den eldrivna rullstolen framförs på ett ovarsamt/ felaktigt sätt. Det är viktigt att ta del av tillverkarens anvisningar och att den eldrivna rullstolen används på det sätt som tillverkaren avsett
- Förändringar i patientens/brukarens status som påverkar förutsättningarna för sitandet
- Överväg alltid risk för trycksår/sår
- Häng aldrig kasse/ väska på styr- eller körhandtag
- Tänk på att inte belasta korg med skrymmande eller för tung last så att rullstolens köregenskaper förändras. Se rekommendation gällande last i tillhörande bruksanvisning
- Förankring av rullstol i fordon t ex färdtjänstbuss. Följ alltid tillverkarens anvisningar av förankringspunkter, med eller utan brukare i rullstolen

- Rullstolsbord tas bort vid färd i buss. Bordet innebär en allvarlig skaderisk vid ev kollision
- Säkerhetsbälte och nackstöd monterat på eldriven rullstol ersätter inte bilbälte och bilens nackstöd vid sittande i rullstol under färd i buss
- Kombinera alltid bröstbälte med höftbälte

OBS! Bälte får inte monteras utan patientens/brukarens samtycke. Se Socialstyrelsens "Frågor och svar om tvångsföreskrifter om tvångs- och skyddsåtgärder upphävda (SOSFS 1980:87 och SOSFS 1992:17)"

Kostnader som betalas av patient/brukare

- Däck och slang samt ev arbetskostnad för byte.
- Extra eller speciella tillbehör t ex rullstolsväska, åkpåse, regncape, dragvagnar.
- Anpassning av bil för att den eldrivna rullstolen ska kunna transporteras i denna. Bilstöd kan under vissa förutsättningar sökas hos Försäkringskassan
- Anpassning av eldriven rullstol för att möjliggöra transport av den i bil. Undantag kan ske då sjukvårdshuvudman byter ut befintlig eldriven rullstol p g a förslitning mot ny likvärdig eldriven rullstol. I detta fall står sjukvårdshuvudman för den anpassning som motsvarar det som fanns på tidigare rullstol

Råd i förskrivningsprocessen

Behovsbedömning

Förskrivaren gör en bedömning av patientens/brukarens livssituation, överväger andra rehabiliteringsåtgärder samt utreder funktions- och aktivitetsförmåga utifrån 24-timmars-perspektivet med tyngdpunkt på patientens möjlighet till delaktighet i det dagliga livets aktiviteter.

Tillsammans med patient/brukare, anhöriga, eventuella närstående och berörda personalgrupper utreds behov, mål, i vilken miljö den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen ska användas och var den ska förvaras. Det är viktigt att föra en dialog angående den eldrivna rullstolens framkomlighet t ex igenom dörröppningar i hemmet, i närmiljön, vid transporter, i och ur bil, in i hiss med tanke på eventuell anpassning av användarmiljön och/eller bilköp. Alternativa lösningar värderas och en bedömning görs av den totala nyttan samt användningsgraden.

Den aktuella arbetssituationen för personal som kontinuerligt bistår analyseras av ansvarig enhetschef eller motsvarande i samråd med arbetsterapeut/ sjukgymnast. Blankett "Underlag inför förskrivning av eldriven vårdarstyrd rullstol" finns som stöd för bedömning inför förskrivning av eldriven vårdarstyrd rullstol.

Hembesök ska göras i aktuell användarmiljö för kontroll av uppställningsplats, eluttag, ev behov av bostadsanpassning etc. Förvaringsutrymmet för rullstolen ska vara låsbart, torrt och hålla en temperatur på minst +5 grader. Samråd med elrullstolstekniker och kommunens handläggare av bostadsanpassningsbidrag när det finns tveksamheter gällande uppställningsplats för att diskutera lösningar.

Prova ut, anpassa och välj lämplig specifik produkt

Beställning av utprovning av eldriven vårdarmanövrerad rullstol skall alltid kompletteras med underlag "Utprovning/konsultation Rörelse".

Utprovning av eldriven vårdarmanövrerad rullstol ska ske i den miljö där stolen ska användas eller under likvärdiga förhållanden för att kunna bedöma ev risker med rullstolen i aktuell miljö.

I samråd med patient/brukare kommer arbetsterapeut/sjukgymnast och hjälpmedelskonsulent gemensamt fram till val av lämplig eldriven rullstol ur befintligt sortiment. Vid behov medverkar hjälpmedelstekniker för analys av tekniska möjligheter och anpassning av den eldrivna rullstolen. Undantag från bassortiment kan göras om medicinska eller andra särskilda skäl finns.

Förskrivaren, hjälpmedelskonsulent och/eller hjälpmedelstekniker svarar för att rullstolen är rätt inställd för att patient/brukare ska få en optimal sitt- och körställning

Vid utprovningstillfället ska den som ska köra den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen och vid behov andra i patientens/brukarens omgivning få information om hur rullstolen används utifrån tillverkarens avsedda syfte. Bruksanvisning och informationsmaterial från Hjälpmedelscentralen lämnas vid tillfället

Instruera, träna och informera

Arbetsterapeut/ sjukgymnast ansvarar för att informera, instruera och träna anhörig, närstående eller närvarande personal samt försäkra sig om att användaren har förstått hur den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen fungerar och används i avsedd miljö.

Arbetsgivaren ansvarar för att ny eller vid tillfället inte närvarande personal får information om handhavandet av den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen.

Körträning i aktuell miljö krävs för att få köra eldriven vårdarmanövrerad rullstol. Checklista vid körträning av eldriven rullstol finns. Arbetsterapeut/ sjukgymnast ansvarar för körträning och bedömer om den/ de som kör den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen kan framföra den utan fara för den som sitter i, sig själv eller andra. Körträning kan överlåtas till annan person om det är förenligt med kravet på en god och säker vård.

Den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen framförs i "gånghastighet" och regler för gångtrafikant ska följas.

Följa upp och utvärdera funktion och nytta

Arbetsterapeut/ sjukgymnast ansvarar för att uppföljning sker inom 3 mån efter avslutad körträning. Vid uppföljning utvärderas om den eldrivna vårdarmanövrerade rullstolen uppfyller uppgjorda mål och om ev korrigeringsåtgärder behöver göras. Uppföljning med omprövning av beslut sker därefter minst 1ggr/år.

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

Avd Rörelse, LD Hjälpmedel enligt avtal mellan uppdragsgivaren och LD Hjälpmedel.

Framtaget av: Produktgrupp Förflyttning

Godkänd av : Beredningsgrupp hjälpmedel 2013-11-19